

HIC-testiä suositellaan leikkipaikkojen putoamislustojen testaukseen

Leikkivälineitä ja niiden putoamislustoja koskeva yleiseurooppalainen turvallisuusstandardi EN 1176-1 päivittyi Suomessa 27.10.2017. Kyseinen standardi esittää velvoittavassa liitteessään H putoamislustojen käyttöönottotarkastusta koskien kaksi mahdollisuutta. Toinen on se, että kansallisella tasolla annetaan kussakin Euroopan standardisoimisjärjestön jäsenmaassa omat kriteeristönsä. Toinen mahdollisuus on, että päivittyneen standardin uuden liitteen H velvoittava kriteeristö otetaan sellaisenaan käyttöön.

Viherympäristöliiton alainen Leikki- ja lähiliikuntapaikkojen turvallisuuslautakunta katsoi kokouksessaan joulukuussa 2017 olevansa sopiva taho linjaamaan tilannetta Suomessa. Lautakunta päätti, että nojataan päivittyneen standardin uuteen liitteeseen yhdellä tarkennuksella koskien sen yleisluontoista lausetta siitä, milloin putoamislustan riittävä iskunvaimennuskyky on saavutettu.

Lautakunnan suositusluonteinen tarkennus koskee perinteisiä valettavia ja muita paikalla sekoitettavia putoamislustoja. Maassamme on viime vuosina tehty jonkin verran putoamislustojen iskunvaimennustestejä eli HIC testejä (Head Injury Criteria) ja niissä on usein huomattu, että edellä mainitun kaltaisilla putoamislustoilla iskunvaimennusarvot eivät ole olleet ennakkoon ilmoitetun tai luullun kaltaisia ja että vaihtelu on ollut paikoin suurta. Arvojen vaihtelu voi johtua monestakin tekijästä, kuten alustan valmistushetken sääolosuhteista, massan todellisista kerrosvahvuuksista (varsinainen joustokerros ja erillinen kulutuskerros), pohjamaasta ja tekijän ammattitaidosta.

Lautakunta suosittelee, että valettavilla ja paikalla sekoitettavilla putoamislustoilla tehtäisiin ennen käyttöönottoa HIC-testi. Testin tekemisestä tai sisällyttämisestä rakennusurakoihin päättää tilaaja. Testilaitteistoja on tällä hetkellä maassamme vähän.

Uuden standardin voimaantulon ja valetuissa putoamislustoissa ilmenneiden monien ongelmien vuoksi testaamisen uskotaan maassamme yleistyvän ja putoamislustojen laadun näin paranevan. HIC- testillä voidaan testata kaikäntyyppisten ja -ikäisten putoamislustojen iskunvaimennuskykyä. Testaamisen yleistyminen lisää tietoisuutta putoamislustoista ja antaa selviä testituloksia arvioitaessa vanhojenkin alustojen vaihto- tai kunnostustarvetta.

Marko Eskolainen

Seppo Närhi